

Kraków

Prosument zbiorowy i lokatorski - aspekty
prawne i organizacyjne

Agenda

1. Wprowadzenie i przedstawienie prowadzących oraz uczestników
2. Prosument zbiorowy
3. Prosument lokatorski
4. Źródła finansowania

Projekt “Rozwój nowych społeczności energetycznych działających w zakresie OZE na terenie Gminy Miejskiej Kraków”

Cel i zakres projektu:

- w ramach Inwestycji B2.2.2/G1.1.2 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO): Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne - część A (wsparcie przedinwestycyjne);
- opracowanie dwóch koncepcji rozwoju dla społeczności energetycznych OZE na terenie Gminy Miejskiej Kraków;
- czas trwania: sierpień-listopad.

CoopTech Hub. Kim jesteśmy.

CoopTech Hub to pierwszy inkubator społeczności energetycznych w Polsce, który wspiera i rozwija powstawanie nowych spółdzielni energetycznych i społeczności energetycznych.

Nasze rozwiązania pomagają obniżyć rachunki za prąd w samorządach lokalnych i społecznościach poprzez optymalizację energii. Wdrażamy również systemy monitorowania, analizy i zarządzania energią, ułatwiając koordynację instalacji.

Zalety zbiorowej prosumpcji

- Budowa silnej, lokalnej gospodarki wsi, małych i dużych miast dzięki rozwojowi kompetencji i współpracy ekonomicznej.
- Utworzenie **odpornej** wspólnoty i gospodarki uczestniczącej na czasy pokoju i kryzysu.
- Wzmocnienie systemów cyfrowych, energetycznych, gospodarczych i społecznych **w erze kryzysu klimatycznego i zagrożeń militarnych.**
- Rozwój specjalizacji **regionalnej zgodnej z celami strategicznymi Polski i UE.**

Zalety zbiorowej prosumpcji

- Umożliwienie dostępu do **taniej zielonej energii mieszkańcom** i lokalnym firmom, którzy nie mają możliwości samodzielnego inwestowania w OZE z przyczyn finansowych.
- **Lokalne bilansowanie** energii między gosp. domowymi, budynkami publicznymi i przedsiębiorcami (rolnictwo, przemysł).
- Możliwość uruchomienia profesjonalnego wsparcia **dla osób w potrzebie**.
- Wsparcie w budowaniu świadomości potrzeby poprawy **efektywności energetycznej oraz oszczędzania energii**.

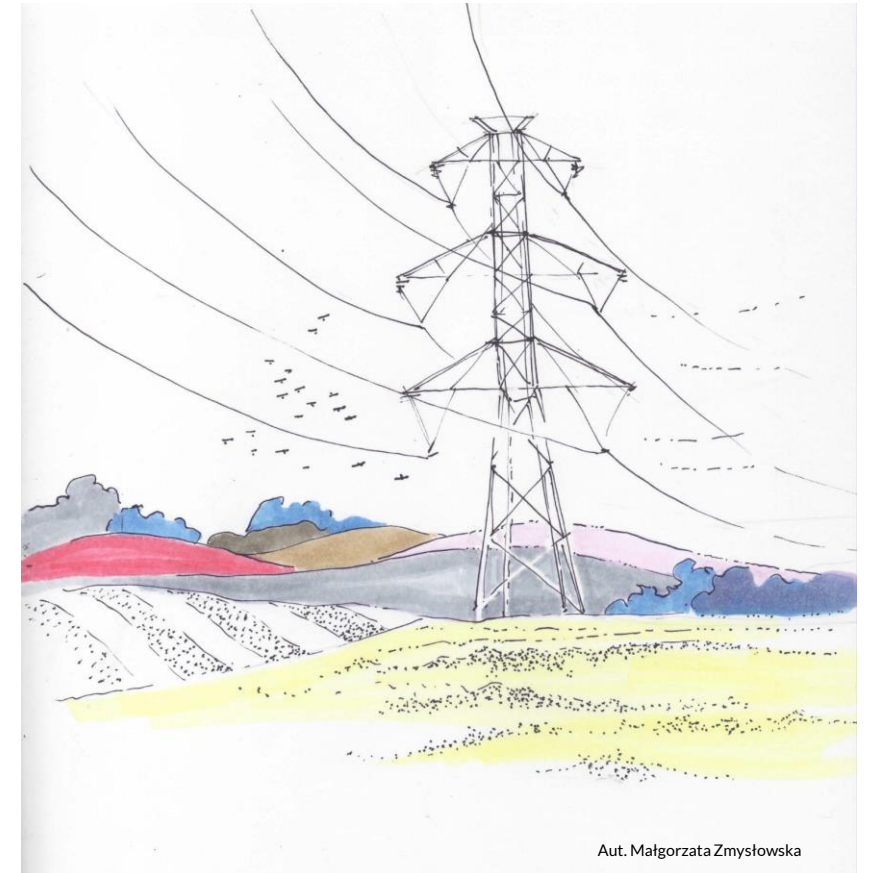
Kraków

Prosument zbiorowy

Prosument zbiorowy

“Odbiorca końcowy, wytwarzający energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby w mikroinstalacji lub małej instalacji przyłączonej do sieci dystrybucyjnej za pośrednictwem wewnętrznej instalacji elektrycznej budynku wielolokalowego,

pod warunkiem że w przypadku odbiorcy końcowego niebędącego odbiorcą energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, wytwarzanie to nie stanowi ponadto przedmiotu przeważającej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami”

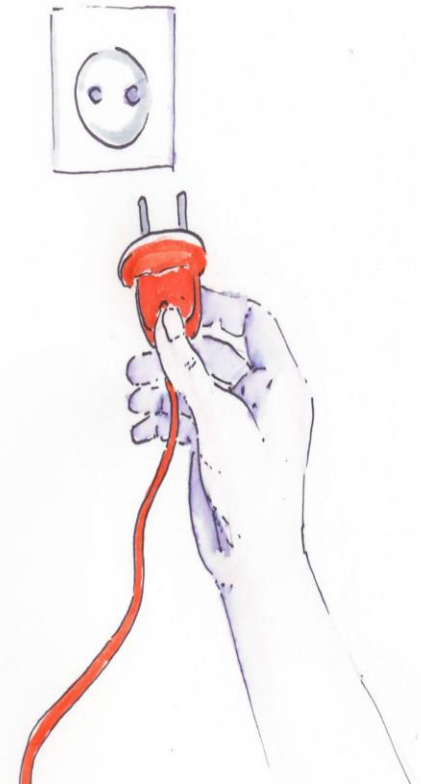

Prosument zbiorowy

Prosument zbiorowy to forma współwytworzenia energii odnawialnej, która daje szansę na włączenie mieszkańców i najemców budynków wielolokalowych w korzyści związane z energetyką odnawialną.

Rozwiązanie to jest na tyle elastyczne, że możliwe jest korzystanie we wspólnej instalacji odbiorców korzystających z różnych taryf rozliczeń za energię elektryczną.

Jak działa model prosumenta zbiorowego?

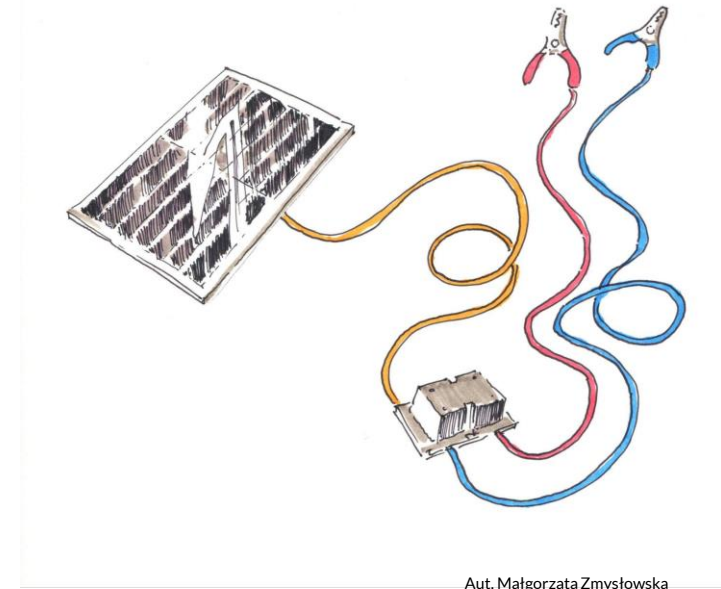
- Wielu użytkowników budynku wielolokalowego, jedna duża instalacja.
- Rozliczeń dokonuje OSD (operator systemu dystrybucyjnego).
- Wytwarza energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby w instalacji przyłączonej do sieci za pośrednictwem wewnętrznej instalacji elektrycznej budynku wielolokalowego.

Jak działa model prosumenta zbiorowego?

Kluczowym elementem prosumenta zbiorowego jest umowa o współpracy międzyprosumenckiej.

Reprezentant prosumentów, np. spółdzielnia mieszkaniowa:

- zbiera podpisy zainteresowanych mieszkańców pod umową;
- organizuje zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej;
- występuje o wydanie warunków przyłączenia do OSD oraz dokonuje zgłoszenia prosumentów zbiorowych (m.in. numery punktów poboru energii i przysługujące udziały w produkowanej energii).

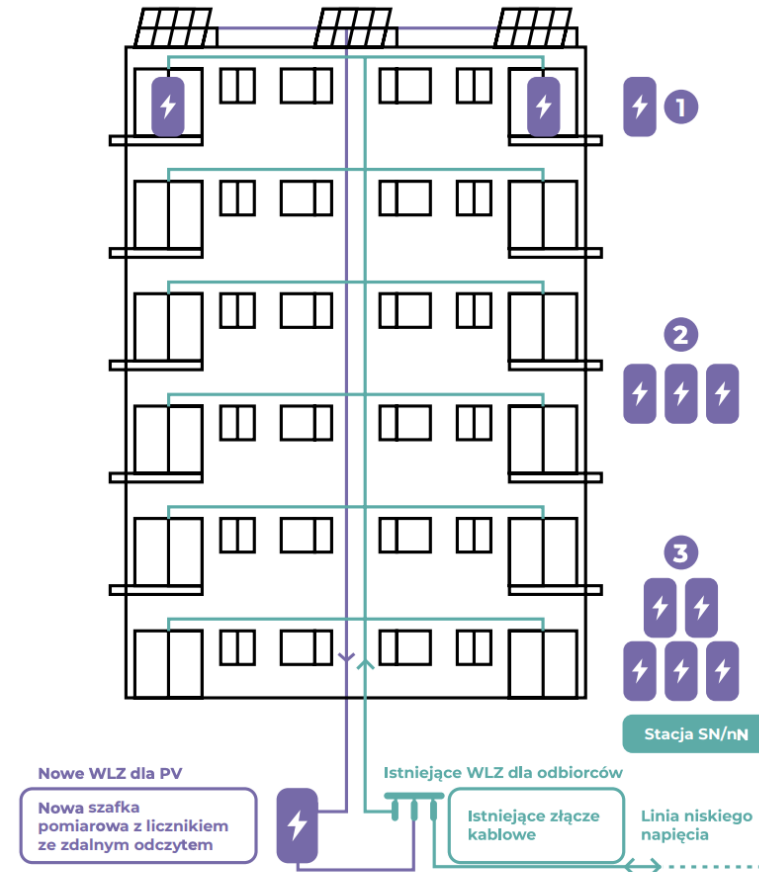

Jak działa model prosumenta zbiorowego?

Reprezentant prosumentów
(np. spółdzielnia mieszkaniowa)
nie musi dokonywać żadnych pomiarów,
przypisywania, bilansowania i rozliczania
energii elektrycznej.

Robią to automatycznie OSD i sprzedawcy
za pomocą liczników
i systemów komputerowych.

Każdy prosument otrzymuje
własny rachunek.

Możliwe różne sytuacje lokalizacji liczników odbiorców (wg. rys.):

- 1 w mieszkaniu odbiorcy
- 2 na każdym piętrze w szafce pomiarowej
- 3 na parterze/piwnicy w zbiorczej szafce pomiarowej

**Pytanie : Na jakie potrzeby odpowiada
prosument zbiorowy? Dla kogo zawiązanie
prosumenta zbiorowego będzie odpowiednim
rozwiązaniem?**

Zasady rozliczeń

Moc z instalacji OZE nie może przekraczać mocy umownej ustalonej dla tego punktu poboru energii (PPE) oraz nie może być większa niż 50 kW;

- Prosumentowi przypisywana jest energia wytworzona w instalacji wedle udziału;
- Wartość wprowadzonej do sieci energii jest rejestrowana i rozliczana w ciągu 12 miesięcy w rachunkach za zakup energii elektrycznej;
- Energia wytworzona i skonsumowana w ciągu tej samej godziny stanowi autokonsumpcję i nie jest obciążona kosztami zakupu energii ani opłatami dystrybucyjnymi;
- Odpowiedni przede wszystkim dla budynków wielolokalowych, jeżeli moc instalacji przekracza zapotrzebowanie części wspólnych budynku. Prosumentem zbiorowym może być zarówno część wspólna, lokatorzy, ale też przedsiębiorcy i inne podmioty eksploatujące lokale w takim budynku.

Zasady rozliczeń

Od 1 lipca 2024 r. wartość energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej dla **każdej godziny dnia każdego miesiąca kalendarzowego jest wyznaczana na podstawie rynkowej ceny energii elektrycznej.**

Co liczymy dla powstającego prosumenta zbiorowego?

- Optymalna wielkość instalacji PV
- Optymalna pojemność magazynu energii
- Sumaryczny koszty instalacji
- Roczny/sumaryczny koszt operacyjny
- Każdoroczne zmniejszenie rachunków za energię elektryczną
- Szacowany sumaryczny zysk netto
- Techniczny współczynnik autobilansowania
- Zwrot z inwestycji (SRR)
- Łączna generacja
- Informacja o optymalnym podziale wspólnej instalacji

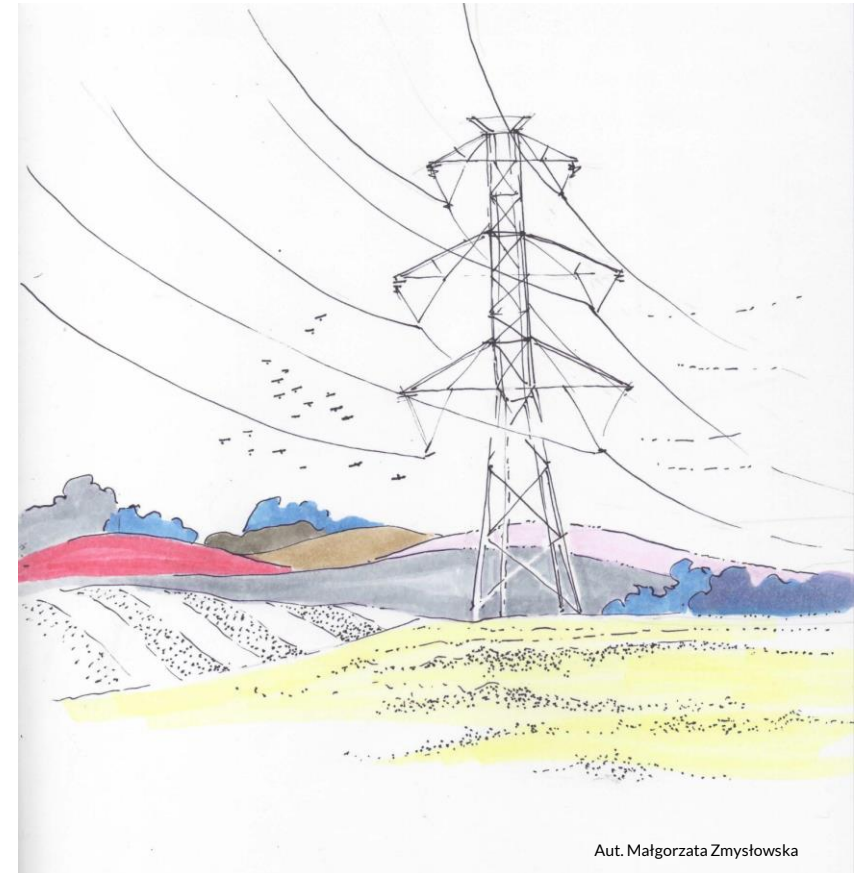
**Pytanie : Jakie są bariery dla prosumenta
zbiorowego? Co spowalnia powstawanie
prosumentów zbiorowych na terenie gminy
Kraków?
Czego brakuje, aby zachęcić podmioty do
tworzenia prosumenta zbiorowego?**

The image features a background of a stylized city street grid in a light green color. The grid is composed of various rectangular and irregular shapes representing blocks and streets. In the center of the grid, the text "Prosument lokatorski" is written in a clean, white, sans-serif font. The text is centered horizontally and vertically within the frame.

Prosument lokatorski

Prosumentem lokatorskim może zostać:

- spółdzielnia mieszkaniowa,
- wspólnota mieszkaniowa,
- Towarzystwo Budownictwa Społecznego (TBS)

Aut. Małgorzata Zmysłowska

Prosument lokatorski

Prosument lokatorski nie jest nowym rodzajem prosumenta, lecz prosumentem indywidualnym, który spełnia dodatkowe warunki:

- Mikroinstalacja **jest przyłączona za układem pomiarowo-rozliczeniowym części wspólnej budynku wielolokalowego.**
- Mikroinstalacja jest zlokalizowana na **budynku wielolokalowym.**
- Moc mikroinstalacji nie przekracza mocy przyłączeniowej całego budynku, obejmującej zarówno część wspólną, jak i lokalową.
- Budynek pełni przeważająco **funkcję mieszkalną.**

Jak jest rozliczany prosument lokatorski?

Autokonsumpcja:

- Energia wytworzona i zużyta w tej samej godzinie nie podlega opłatom za energię ani zmiennym opłatom dystrybucyjnym.

Nadwyżka energii:

- Energia wprowadzona do sieci jest przeliczana na wartość pieniężną po miesięcznej cenie hurtowej (od 1 lipca 2024 r. – po cenie godzinowej).
- Wartość ta zapisywana jest jako depozyt prosumencki.

Depozyt prosumencki:

- Na koniec okresu rozliczeniowego sprzedawca przekazuje całość środków na wskazany rachunek bankowy.

Przeznaczenie środków z depozytu:

- Rozliczenie zobowiązań prosumenta z tytułu zakupu energii elektrycznej.
- Obniżenie opłat związanych z lokalami mieszkalnymi (np. fundusz remontowy, energia elektryczna, ciepło, gaz, administracja, sprząatanie).
- Obniżenie opłat związanych z innymi budynkami o funkcji mieszkalnej zarządzanymi przez prosumenta.

**Pytanie : Dlaczego warto utworzyć
prosumenta lokatorskiego na terenie gminy
Kraków? Jakie korzyści on przyniesie?**

Źródła finansowania

Grant OZE BGK

- O dopłaty z BGK mogą wnioskować spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe oraz samorządy, mające w zasobach budynki wielorodzinne.
- Wysokość dopłat to 50%, a budżet to ponad 448 mln zł.
- Zakup, montaż lub budowa nowej instalacji odnawialnego źródła energii

lub

- Modernizacja instalacji odnawialnego źródła energii, w wyniku której zainstalowana moc instalacji wzrośnie o co najmniej 25 %.

Grant OZE BGK

- **Wnioskodawca:** właściciel lub zarządca budynku mieszkalnego wielorodzinnego.
- Wsparcie udzielane na **inwestycje nierozpoczęte** (termin rozpoczęcia wyznacza pierwsza płatność)
- Wsparcie udzielane jako refinansowanie – **po zakończeniu inwestycji**
- O wsparcie z grantów można się ubiegać do dnia **30 czerwca 2026 r.**
- Podatek VAT nie jest uznawany za koszt kwalifikowany
- Instalacja wsparta grantem OZE musi wytwarzać energię na potrzeby budynku będącego przedmiotem dotacji.

Szczegółowe zasady związane z funkcjonowaniem grantu OZE zawiera ustawa o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Inne źródła i modele finansowania

- Krajowy Plan Odbudowy
- Premia termomodernizacyjna
- Fundusze Europejskie dla Małopolski
- Środki WFOŚGiW w Krakowie
- Kredyty i pożyczki na działania związane z ochroną środowiska
- Leasing
- Umowy z firmami typu ESCO

Pytanie: Jakie finansowe zachęty sprzyjałyby powstawaniu prosumentów zbiorowych i lokatorskich? Z jakimi barierami mogą się oni borykać przy pozyskiwaniu finansowania z grantów instytucji publicznych?

Porównanie: Prosument zbiorowy - Prosument lokatorski

	Prosument zbiorowy	Prosument lokatorski
Kto może założyć?	mieszkańcy budynku, zarządca budynku, spółdzielnia, wspólnota	osoba zarządzająca budynkiem, spółdzielnią, wspólnotą
Miejsce podłączenia	Instalacja OZE podłączona do sieci dystrybucyjnej za pośrednictwem wewnętrznej instalacji budynku wielolokalowego; prosument pobiera energię na potrzeby swojego lokalu.	Instalacja OZE podłączona do sieci dystrybucyjnej za pośrednictwem wewnętrznej instalacji budynku wielolokalowego; prosument pobiera energię na potrzeby części wspólnych budynku.
Warunki rozliczeń	Net-billing. Odzyskiwanie 20% wartości energii oddanej do sieci.	Net-billing. Odzyskiwanie 100% wartości energii oddanej do sieci.

**Pytanie : Pytanie 5:
Jak przekonać mieszkańców do zostania
prosumentem lokatorskim lub zbiorowym?**

Plan następnych warsztatów

The background is a solid green color with a white line-art pattern of a city street grid. The grid is dense and irregular, with many small, interconnected shapes representing buildings and streets. The lines are thin and white, creating a complex, maze-like pattern.

Dziękujemy za uwagę!